

00

kt

S. C. 132

vgl an Id 2087

Theol.

IV. C. 3.

7

f

VESTIGIA MESSIAE

IN SCRIPTIS

IOSEPHI ATQVE PHILONIS

LVSTRAT PRAEFATVRQVE

ORATIONI

EX LEGE

SERENISSIMAE FAMILIAE

SCHOENAICHIANAE

D. XII. IVLII HORA XI. MATVTINA

HABENDAE

ABRAH. PHILIPP. GOTHOFRED. SCHICKEDANZ

V. D. M. FRIDERICIANI RECTOR.

FRANCOFVRTI AD VIADRV̄M

TYPIS IOANNIS CHRISTIANI WINTERI,

VERMÄCHNISS

TESTAMENT

ORATIONI

EDITE

SONNENALMANACH

AN DER UNIVERSITÄT WÜRZBURG

VERLAG VON J. NEBEL

WÜRZBURG

VERLAG VON J. NEBEL

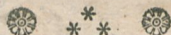

Auctor famosi libri, qui inscribitur *evangile du jour*, sibi visus est fidem historiae euangelicae labefactare atque pervertere, quum innumeris aliis obre-
 ctationibus malevolentissimis, tum ea, qua dixit, tantum abesse, vt aevo Seruatoris optimi nostri Messias fuerit expectatus, vt neque apud IOSEPHVM neque PHILONEM ex-
 spectationis huius ullum vmquam vestigium reperiat. (a) Hanc calumniam putavit esse veritatem maximi momenti. Quam ob rem operae pretium nos sperauimus facturos, si illam sententiam diligentius examinarem, et, quam parum veritatis in ea inesset, breuiter ante lectorum oculos poneremus.

Et de IOSEPHO quidem dicendum est prius, quoniam eius aetas in ea tempora incidit, quibus dogma de Messia promisso ab omnibus Iudaeis paulo accuratius considerandum erat. Natus enim non ita multo post Christum mortuum, superstes fuit euersioni patriae vrbis. Quae res, si vmquam alia, et illum et

(2

cete-

(a) Ajoutons encore l'une importante vérité à ces vérités historiques, c'est que ni Ioseph ni Philon ne font en aucun endroit la moindre mention de l'attente d'un Messie. *Evangile du jour* P. VII. p. III.

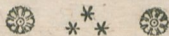

ceteros Iudaeos impellere potuit ad istam veritatem diligentiori examini subiiciendam. Mirum propterea maxime esset, si Iosephus, peritissimus vir et antiquitatis et religionis suae, ne verbo quidem Messiae meminisset. Agite igitur, periculum faciamus, an possimus aliqua huius rei vestigia apud scriptorem illum reperire, ut, quae eius sententia sit, intelligi possit.

Fatemur equidem, non liquere ex Iosephi libris, quid auctor iste de Messia senserit. A quo nullum vsquam oraculum V. T. explicitum inuenio de Seruatore generis humani. In *Ant. Iud. L. X. C. XI. §. 7.* (ed. Haverc.) Iosephus summis laudibus effert Danielelem, quem e vatium maximis vnum fuisse praedicat, quem sempiterna frui memoria dicit. Ibi illius praedicta de fine Persici regni, de Antiocho Epiphane, deque Romanorum imperio commemorat Iosephus. At, quod in primis illi fuisset memorandum, vaticinium illud Danielis de Messia, qui Iudaeorum reipublicae atque disciplinae mosaicae finem facturus erat, sicco transit pede, in eoque tantum, uti deinceps videbimus, Vespasianum imperatorem inuenit. In libro II. *contra Apionem* plurimus Iosephus est in Mosis honorem, multus in extollenda ornandaque patria religione. Nullum ibi verbum de Seruatore quodam promisso, nullum de summo illo propheta, quem cecinit Moses *Deut. XVIII. 15.* Hinc meo quidem iudicio intelligere licet, Iosephum hocce Mosis vaticinium non exposuisse de Messia.

Etsi autem Iosephus suam de Messia sententiam alto presit silentio: dantur tamen alia huius expectationis vestigia passim in eius scriptis reperiunda. Sub idem tempus, quo Optimus noster Seruator coelo demissus, inuisere terram nostram coepit, Pharisei, teste Iosepho *A. I. L. XVII. C. II. §. 4.* Romanorum iugum nolentes subactis ceruicibus ferre, nouum quemdam regem Iudaeis fore praedicebant, in cuius verba iurarent. Regi huic summam potestatem tribuebant, namque in eius manibus omnia fore, immo eunuchis conciliaturum esse vires, liberis operam dandi. Quum scilicet Herodes M. iam vltimum aetatis suae ageret lustrum, *quum vnuerſa Iudaeorum natio, uti*
Iose-

Re ipsa nullum sibi regem a Romanis constitui voluerunt, hunc regem ipsi sibi creaturi, quem iam ipsos in libertatem vindicatum esse sperauerunt. Hinc ea tempestate tot plani improbissimi exstiterunt, qui rerum maiorum desiderio, regnandique cupiditate ducti (ἐπιθυμία μείζονων πραγμάτων και ζηλωσι βασιλείς τῆς) obuios quosdam secum abducebant, diademate sibi imposto, omnia ferro flammaque miscebant. Longum est, nequissimos hosce homines enumerare. Adeat, qui eos nosse volet, Iosephum, qui eorum catalogum pertextuit in commentariis suis de B. I. L. II. C. IV. et A. I. L. XVII. C. X. *Tantus tum furor, inquit, per totam gentem grassabatur, eo quod domesticum regem non haberet, (Βασιλεὺς οἰκείου) cuius iusto fortique imperio multumdo regeretur, qui vero alienigenae (ἄλλοφύλοι) ad castigandos seditiosos venerant, malum potius exacerbarent, graues superbia simul et auaritia. Ita maximo tum desiderio domestici regis Iudaei adficiabantur, hinc tanta malorum Ilias. Ecquis credat, Iudaeos deceptoribus hisce, hominibus abiectissimae sortis (tales listit eos Iosephus) habuisse fidem, nisi in spem melioris conditionis erecti, liberatorem quemdam praestolati fuissent!*

Non tacebimus, quae de vaticinio quodam in sacris Iudaeorum monumentis reperto Iosephus tradit de B. I. L. VI. C. V. §. 4. *ὡς κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνῳ ἀπο τῆς χώρας τῆς αὐτῶν ἀρξεί τῆς οἰκεμένης.* Oraculum hoc ambiguum dicit, id maxime ad bellum contra Romanos Iudaeos sollicitauisse putans, ut qui illud quasi sibi proprium acceperint. *Significabat autem oraculum, ait, Vespasiani principatum, qui in Iudaea declaratus est imperator.* Notatus propterea Iosephus est a viris doctissimis, qui patriae religionis adeo rudis, oraculum illud non ad Messiam, sed Vespasianum imperatorem pertinuisse putet. Enimvero Iosephus loquitur de euerfione Hierosolymorum. Hanc cladem Iudaeorum dicit a Deo omnibus modis fuisse praemonstratam, non signis solum, sed et vaticiniis. Testem citat Danielem, vti iam obseruauit RELANDVS ad haec verba Iosephi: *siquidem Iudaei etiam post Antoniam dirutam templum quadratum fecerunt, quum in oraculis scriptum haberent: tunc fore, ut capiatur vrbs et templum, ubi templum quadratam formam acceperit.* Quem Daniel iam paul-

paullo maiora canens cecinit imperatorem, (נגיר) C. IX. 25. 26. quem ille praedicit urbem templumque eversurum fore, eum dicit Iosephus fuisse Vespasianum. נגיר iste (graece *ηγουμενος*) praedicitur *ἀρξεν της οικουμένης*, id est, ex sententia Iosephi, Iudaea potiturus. Id propterea significabat, uti inquit noster, *ηγεμονιαν* Vespasiani, *ἀποδειχθεντος επι Ιουδαιας αυτοκρατορος*. Quare statim subiicit: *sed enim homines fatum vitare non possunt, etiamsi id praeviderint*. Non criminamur igitur Iosephum, quod oraculum hoc ambiguum dixerit, quum et inter nostros tantae de illo lites sint, nuper compositae per duumviros doctissimos MICHAELEM et HASSENCAMPIVM; neque miramur, Iudaeos in eo explicando multum laborasse, quum sine dubio vix ac ne vix quidem persuadere sibi potuerint, fore, ut Messias per imperatorem romanum ipsorum urbem opulentissimam di-tuendam curaret. (c) Ac de Iosepho quidem diximus.

Iam de PHILONE. Et hunc virum, cetera acutissimum, in ea re inuenio caecutire. Quod argumento est, quam verbi diuini recta intelligentia iam tum fuerit obscurata, et corrupta. Nam talem Messiam, qualem iam promiserat Deus, qui homines verum Dei cultum edoceret, eosque a peccatis liberaret, talem, inquam, non expectauit Philo, quantum ex eius scriptis colligere licet. In libro, cui titulum dedit, *de mundi opificio*, nec non in libris suis *allegoriarum* fusius persequitur historiam Mosis de corruptione generis humani. At nullam ibi mentionem facit de Seruatore promisso, salutisque nostrae restitutore; quamquam non is est, qui primi delicti grauitatem neget, corruptionemque nostram quocumque modo extenuet. En verba quaedam Philonis! *Debuerat humanum genus, si poena par culpae luenda esset, omnino deleri, quod tam ingrati animi crimen subisset; at Deus suoapte ingenio clemens, miseratione vindictam moderatus est, genus quidem manere sinens, vitium autem non aequae arque antea spontaneum praebens, ne duobus malis accedentibus, otio saturitateque,*

proni

- (c) Quum Iosephus vaticinium Danielis ad Vespasianum traxit: quum illud iam impletum fuisse censuit: id nobis causae esse videtur, cur in scriptis suam de Messia sententiam siluerit. Forsan in Scepticorum castra transit, forsam dubitauit, vtrum Messias venturus esset, nec ne?

proni ad vim et peccatum serent. (*Opif. M. Opp. T. I. p. 41. ed. Maug.*) Seruatorem, quem Deus humano generi largitus est, dicit esse virtutem. Sic *allegor. L. I. Opp. T. I. p. 52. miseratus nostrum genus, et conspicatus, id plurimis refercum vitiis, virtutem terrestrem radicauit, quae animi morbos depelleret, ad imitationem—coelestis et primigeniae.* Neque in illustri illo vaticinio, quo quondam Moses prophetam sibi parem cecinit, Messiam vidit Philo. Iudaeis scilicet interdixerat Moses variis diuinandi artibus, vt haruspicina, sortilegiis, ceterisque diuinationibus. At quum hominibus a natura instrum praenoscenti futura desiderium sit: quum propterea multi ad vanas illas artes se conuertant: simul docet Moses, vt Philo inquit, non defore pietatis verae cultoribus futurorum praescientiam; sed exoriturum REPENTE (*ἐξαπνυατος*) prophetam quemdam, qui vaticinetur correptus numine. Sic Philo *Monarch. L. I. Opp. T. II. p. 221. 222* Quis igitur non videt, Philonem hocce Mosis vaticinium ad Iosuaam, ceterosque prophetas illum subsequutos traxisse?

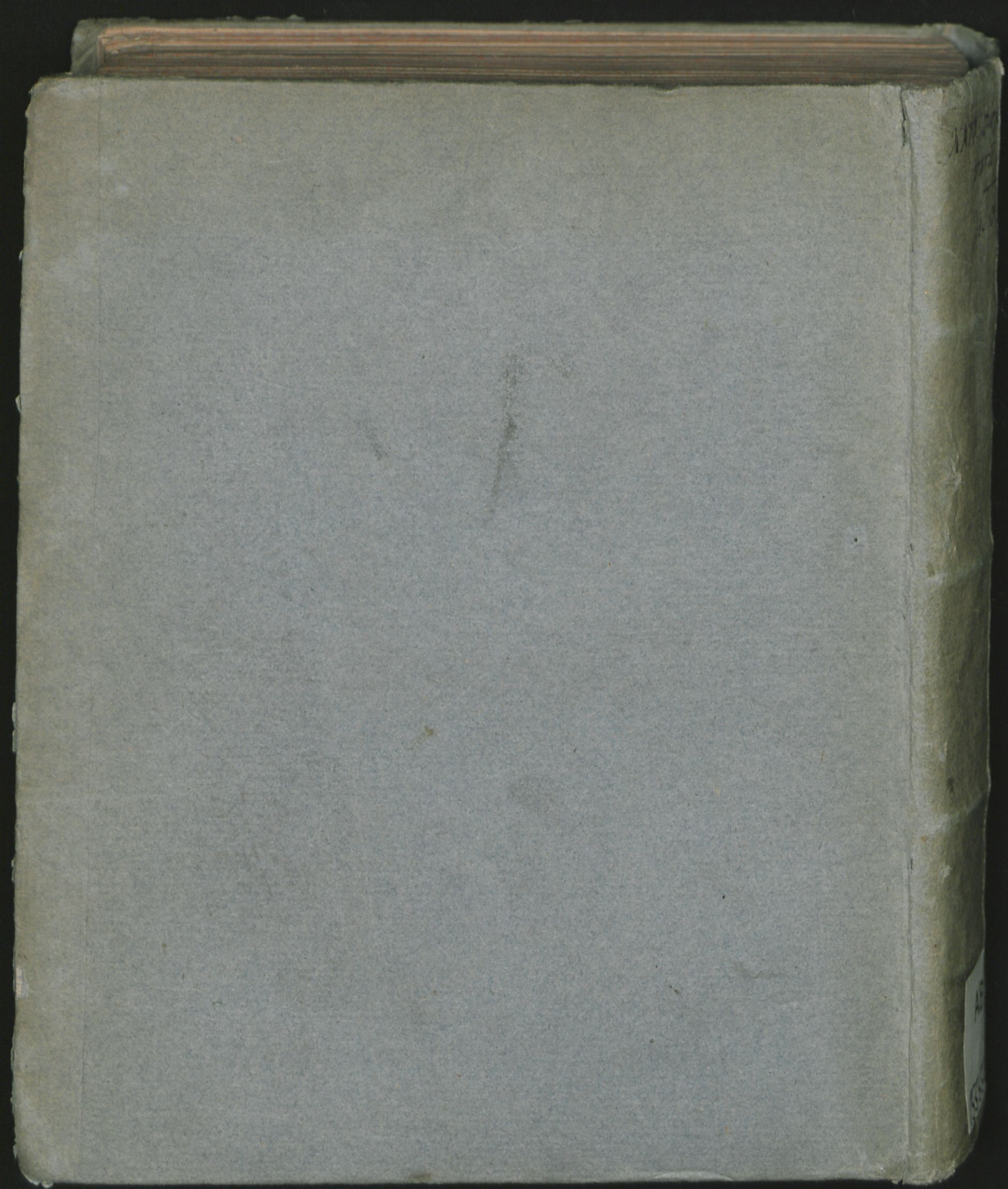
Itaque Philo non talem quidem Messiam sperauit, qualem iam praestolari debuisset; attamen non omni spe destitutus est. Spem suam prodidit in libro de *execrationibus Opp. T. II. p. 435—437.* Sic ille: *Si qui has castigationes, (dixerat Philo de poenis, quibus obnoxii sunt iustitiae pietatisque legum contemtores) non vt ad perniciem, sed ad emendationem incitantes acceperint, pudoreque moti toto conuertantur animo, seque erroris incusauerint, palam enarrantes, et confitentes quidquid deliquerint: primum intra se mente purgata, ad conscientiae veracitatem et sinceritatem, deinde lingua, ad aliorum emendationem, veniam consequentur apud Deum seruatorem et propitiu: qui generi humano hanc eximiam gratiam et maximam largitus est, cum verbo suo cognitionem, ad cuius similitudinem facta est hominis anima. Nam vel in extremis oris terrae seruietes eis, a quibus captiui abducti sunt, (*ὡς περ εἰς εἶς σουθηματος*) velut signo dato vno die liberabuntur omnes: eorum ad virtutem conuersione vnanimi terrorem dominis incutiente. Dimittent enim eos, non ausi dominari melioribus. Tum vero potiti hac inexpectata libertate, qui antea dispersi fuerant per Graeciae Barbariaeque continentes terras et insulas vno impetu adsurgentes,*
ad

~~155556~~

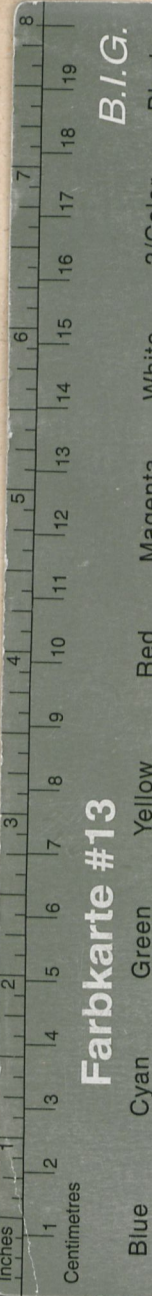
AB 155 556

X2613330

l

7

IA MESSIAE

SCRIPTIS
ATQVE PHILONIS

PRAEFATVRQVE
ATIONI

EX LEGE
SIMAE FAMILIAE
NAICHIANAE

I HORA XI. MATVTINA
HABENDAE

GOTHOFRED. SCHICKEDANZ
FRIDERICIANI RECTOR,

OFVRTI AD VIADRVM
S CHRISTIANI WINTERI,

